

ABSTRAKT

Předložená diplomová práce se zabývá hodnocením ve vzdělávací oblasti přírodopis na 2. stupni základní školy (ISCED 2). Hlavním cílem práce je seznámit se s koncepty a metodami školního hodnocení. Následně zvolit vhodné metody a postupy hodnocení pro výuku přírodopisu a ověřit je v praxi s využitím akčního výzkumu.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Nejprve jsou v teoretické části představena témata týkající se dané problematiky. Nedílnou součástí procesu hodnocení je pedagogická komunikace. Hodnocení se dále odvíjí od pojetí výuky a použitých cílů. V oblasti kognitivních cílů se nejčastěji používá revidovaná Bloomova taxonomie, ovšem dnes již používáme také Novou taxonomii výchovně vzdělávacích cílů Marzana a Kendalla (2007).

Hodnocení v sobě skrývá širokou škálu možností a přístupů, nejčastěji je pro hodnocení používána klasifikace a slovní hodnocení. V práci jsou vysvětleny termíny sumativní a formativní hodnocení. Hodnocení rovněž zahrnuje různé metody výuky, aktivizace žáků a zjišťování aktuálního stavu porozumění. Dále je představena vzdělávací oblast přírodopis.

Akční výzkum k ověření vybraných metod a postupů školního hodnocení v přírodopisu proběhl ve školním roce 2020/2021. Hlavní metodou sběru dat bylo dotazníkové šetření mezi žáky a jejich pozorování. Výzkumný vzorek se skládal ze 77 žáků sedmého ročníku základní školy. Implementované metody formativního hodnocení (např. myšlenková mapa, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení, losování) ve výuce jsou představeny a následně uvedeny výsledky z dotazníkového šetření mezi žáky a reflexe pedagoga. Z důvodu distanční výuky byly využity techniky i pro získávání aktuálního porozumění žáků, které umožňují aplikace v on-line hodinách přírodopisu.

Diplomová práce poskytuje inspirativní podněty pro učitele, kteří se zabývají metodami a postupy hodnocení v přírodovědných předmětech.

KLÍČOVÁ SLOVA

konstruktivistické metody učení, formativní hodnocení, přírodopis, badatelství, klasifikace, akční výzkum